

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان سمنان
معاونت آموزشی دانشگاه
مرکز مطالعه و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه

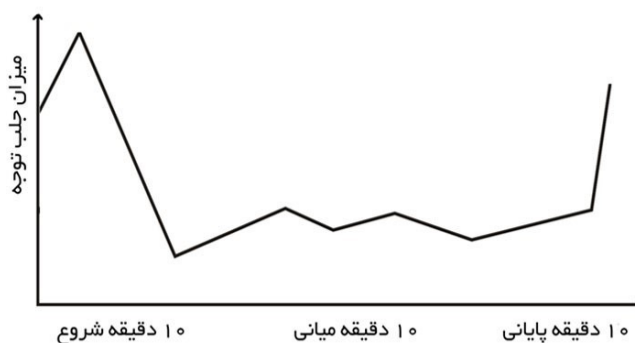
سخنرانی کلاسیک :

اگر کلاس درس تنها براساس ارائه مطلب توسط استاد با ساختار از پیش تعیین شده ارائه شود (از کل به جزء) و مشارکت دانشجوی در حد پرسش ها در مورد مطلب ارائه شده باشد، این شیوه آموزش سخنرانی کلاسیک خواهد بود.

سخنرانی تعاملی :

اگر در حین ارائه درس مشارکت دانشجوی جلب شود و بصورت پاسخ سوال، حل موارد بالینی، حل تمرین، ... دانشجوی با استاد تعامل داشته باشد شیوه ارائه سخنرانی تعاملی خواهد بود.

مطالعات نشان می دهد که میزان توجه دانشجویان با گذشت زمان سخنرانی تغییر می کند. به همین دلیل توصیه می شود که با گذشت هر ۱۰ تا ۱۵ دقیقه با استفاده از یک تکنیک توجه دانشجویان به موضوع برگردانده شود. تکنیک های سخنرانی تعاملی برای درگیر کردن دانشجویان در حین سخنرانی افزایش میزان توجه به سخنرانی مورد استفاده قرار می گیرند.

یکی از روش های آموزشی مورد تأکید در برنامه دانشجویان علوم پزشکی استفاده از روش سخنرانی تعاملی در کنار سایر روش های یادگیری فعال است. سخنرانی یک روش آموزشی، با قدمتی طولانی است که به دلیل انطباق آن با بسیاری از اهداف آموزشی در صورتی که به طور صحیح به کار گرفته شود، می تواند در آموزش پزشکی به ویژه در سال های اولیه دوره های علوم پایه بکار گرفته

شود و روش مؤثری باشد. تکنیک‌های مختلفی برای تعاملی کردن سخنرانی بیان شده است. ده مورد که کاربرد بیشتری در آموزش علوم پزشکی دارد در اینجا بیان شده است (کنتیلون، ۲۰۱۰).

تقسیم کلاس به گروه‌های کوچک

پرسیدن و پاسخ

استفاده از کوئیز

سناریو

استفاده از فیلم کوتاه

استفاده از handout و راهنمای یادگیری

مناظره و بحث پانلی

ایفای نقش

فلش کارت و نرم‌افزارهای مدیریت پاسخ به سؤالات

ارزشیابی یادگیری بصورت فعال

❖ سخنرانی تعاملی چیست؟

- تعامل دو طرفه بین استاد و فراگیر
- ایجاد فرصت بحث بین فراگیران

❖ مفهوم کلیدی

فعال بودن یادگیرنده در فرایند یادگیری

(توجه کند، فکر کند، شک کند، تحلیل کند، بفهمد، فعالانه گوش کند، پرسد، بحث کند، نقد کند و...)

❖ تاثیر تعداد دانشجویان بر تعاملی کردن سخنرانی

- گروه بزرگ فعال
- گروه بزرگ غیر فعال
- گروه کوچک فعال
- گروه کوچک غیر فعال

صرف نظر از تعداد دانشجویان تکنیک‌های تعاملی کردن می‌تواند در کلاس‌های بالای ۱۰۰ نفر یا در گروه‌های کوچک به کار گرفته شود.

❖ ساختار سخنرانی

- معرفی
- هدف
- از یک تکنیک جلب توجه
- ورود به بدنه سخنرانی
- استفاده از مثال و زبان ساده و تکنیک‌های جلب توجه

▪ جمع بندی

❖ ست اسلاید

❖ زبان بدن، تحرک و ...

علل مقاومت در برابر اجرای تکنیک های تعاملی

❖ نگرانی:

▪ از دست دادن کنترل بر دانشجویان

▪ از دست دادن امکان پوشش کامل محتوا

▪ بلد نبودن پاسخ به سوالاتی که مطرح می شود

▪ غالب شدن یک گروه از دانشجویان بر کل کلاس

❖ محدودیت های موجود:

▪ کمبود زمان

▪ نامناسب بودن فضای کلاس

▪ انتظارات دانشجویان برای دریافت اطلاعات

▪ ماهیت حفظی مطلب مورد ارایه (علوم پایه حفظ کردنی است)

▪ سطح دانشجویان undergraduate

• **REFERENCES**

- Teaching Is More Than Lecturing and Learning Is More Than Memorizing. 2007 James Flack Norris Award “[Diane M. Bunce](#)”
- James A. Odumeru--Lecturer, Osun State College of Technology, Esa Oke, Nigeria
- [basics of lecturing as summarized from “Delivering a Lecture.”](#) a chapter in Barbara Gross Davis’ book Tools for Teaching.
- Center for Teaching and Learning University of Washington
- [Lecturing](#), Center for Teaching, Vanderbilt University
- [For Your Consideration: Effective Lecturing](#), Center for Teaching and Learning, University of North Caroline
- **Stanford, Teaching Commons:** [Lecturing Guidelines](#) and for a quick start see Stanford’s [Checklist for Effective Lecturing](#)
- CTE Teaching Tips “[Designing Visual Aids](#)” and “[Using Visual Aids.](#)”
- Bligh, D. (2000). *What’s the Use of Lectures?* San Francisco: Jossey-Bass.
- Brown, S. & Race, P. (2002). *Lecturing: A Practical Guide*. London: Kogan Page.
- DePaolo, C. A., & Wilkinson, K. (2014). Recurrent Online Quizzes: Ubiquitous Tools for Promoting Student Presence, Participation and Performance. . *Interdisciplinary Journal of E-Learning and Learning Objects*, 10, 75-9
- Snell, Y. S., Linda S. (1999). Interactive lecturing: strategies for increasing participation in large group presentations. *Medical Teacher*, 21(1), 37-42.

تبیه و تنظیم:

رقیه ساجدی

مدرس دانشگاه علوم پزشکی سمنان

دانشجوی دکتری تخصصی مدیریت آموزشی

sajedi4249@yahoo.com •